

Пастух К. В., кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри державно-правових
дисциплін публічного управління
Донецького державного університету внутрішніх справ.
м. Кропивницький

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ В УКРАЇНІ

Забезпечення стратегічного регіонального розвитку є одним із важливих питань, що потребує відповідного реагування органів публічної влади на ті чи інші виникаючі проблеми в економічній, соціальній сферах тощо.

З метою забезпечення якості прийняття управлінських рішень у процесі публічного управління стратегічним регіональним розвитком, важливим є урахування як екологічних, історичних, географічних, природних особливостей регіонів, так і їх економічних, демографічних особливостей.

Наразі набуває актуальності удосконалення сучасного публічного управління, державної регіональної політики в Україні для чого важливим є стратегічний підхід [1].

Сучасними напрямками державної регіональної політики в Україні є:

- відновлення територій та регіонів, що постраждали внаслідок збройної агресії проти України;
- підтримка та стимулювання місцевих ініціатив щодо ефективного використання внутрішнього регіонального потенціалу для створення та підтримання повноцінного життєвого середовища, підвищення якості життя населення;
- адаптацію економіки регіонів та середовища проживання населення до відповідних змін клімату, а також посилення стійкості територіальних громад до викликів (демографічних, кліматичних, економічних);
- формування конкурентоспроможності регіонів;
- запровадження інструментів державної підтримки міжрегіональної інтеграції, а також виконання міжрегіональних

проектів та програм;

- формування згуртованої держави в економічному, соціальному, гуманітарному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах;

- поліпшення забезпечення регіонального розвитку регіонів (фінансового, інформаційного, матеріального, кадрового та іншого ресурсного), сприяння здійсненню повноважень органами місцевого самоврядування;

- зменшення територіальної диференціації за показниками соціально-економічного розвитку;

- визначення та ідентифікація функціональних типів територій, реалізація програм та проектів регіонального розвитку на таких територіях, встановлення механізмів їх державної підтримки;

- створення ефективної системи збереження довкілля завдяки урахуванню екологічної складової як в документах стратегічного планування, так і реалізації державної регіональної політики, оцінювання техногенно-екологічного навантаження на довкілля в регіонах та його зниження;

- створення механізмів представництва регіональних інтересів на загальнонаціональному рівні і територіальних громад – на регіональному рівні;

- сприяння цифровому розвитку регіонів, цифровій трансформації;

- формування необхідної для реалізації державної регіональної політики нормативно-правової бази з урахуванням документів Ради Європи та Європейського Союзу [2].

Зважаючи на це, мають бути внесені відповідні зміни до існуючої нормативно-правової бази, потребують оновлення документи стратегічного планування державної регіональної політики тощо.

У Постанові Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2023 року № 817 «Деякі питання розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації та проведення моніторингу реалізації

зазначених Стратегії і плану заходів» зазначено, що у проєкті Державної стратегії регіонального розвитку України зазначаються:

- тенденції та основні проблеми соціально-економічного регіонального розвитку, які визначені на основі аналізу внутрішніх, зовнішніх викликів, що впливають на розвиток регіонів;
- пріоритети державної регіональної політики, необхідні для визначення стратегічних цілей;
- функціональні типи територій, що потребують запровадження тих чи інших спеціальних механізмів, а також інструментів державної підтримки їх розвитку;
- стратегічні цілі розвитку регіонів, які визначені з урахуванням пріоритетів та спрямовані на досягнення стратегічної мети державної регіональної політики;
- оперативні цілі, що забезпечать досягнення визначених стратегічних цілей;
- напрями регіонального розвитку та міжрегіонального співробітництва, необхідні для досягнення визначених оперативних цілей;
- основні завдання за певними напрямками, етапи та механізми їх виконання;
- система моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначеної Стратегії, що базується на релевантних кількісних і якісних індикаторах досягнення цілей з визначенням їх базового, проміжного та цільового значення [2].

Регіональні стратегії розвитку мають відповідати положенням Державної стратегії регіонального розвитку України та визначати:

- тенденції та основні проблеми соціально-економічного регіонального розвитку, що визначені на основі як аналізу зовнішніх, так і внутрішніх викликів, що впливають на регіональний розвиток;
- стратегічні цілі, що відображають пріоритети регіонального

розвитку та направлені на досягнення стратегічної мети на відповідний період;

– оперативні цілі, що забезпечать досягнення визначених стратегічних цілей;

– основні завдання, які необхідні для досягнення оперативних цілей, етапи та механізми їх виконання, а також джерела фінансування;

– систему оцінювання, моніторингу реалізації регіональної стратегії, що базується на релевантних кількісних і якісних індикаторах досягнення цілей

із визначенням їх базового, проміжного та цільового значення [2].

Збільшення диференціації регіонів за показниками соціально-економічного розвитку, неефективне використання внутрішнього потенціалу регіонів, недостатнє фінансове забезпечення стратегічного регіонального розвитку, а також загострення інших проблем регіонального розвитку вказують на необхідність розв'язання їх за допомогою, насамперед, внесення відповідних змін до існуючої нормативно-правової бази, оновлення документів стратегічного планування державної регіональної політики, прийняття конкретних управлінських рішень щодо регулювання як економічних, так і соціальних процесів тощо, розробки дієвих заходів на довгострокову перспективу щодо забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів в Україні. Потребують удосконалення сучасні механізми публічного управління стратегічним регіональним розвитком в Україні, що має бути подальшим науковим пошуком.

Список використаних джерел

1. Public administration in the economic sphere in Ukraine: strategic approach / Mykola A. Latynin, Kateryna V. Pastukh, Denys L. Tarasenko, Serhii O. Shevchenko, Anna Yu. Munko // Estudios de Economía Aplicada. Spain : University of Almeria, 2021. Vol. 39, № 5. P. 9.

2. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://www.rada.gov.ua>.